

SADRŽAJ

I UVOD	8
1. Predmet i cilj rada	11
2. Hipoteze u istraživanju	12
3. Metode istraživanja	13
4. Izvori saznanja	15
II POJAM I ZNAČAJ NASTANKA I RAZVOJA MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U SVIJETU – BOSNI I HERCEGOVINI I REPUBLICI SRPSKOJ	17
1. Perspektiva razvoja malih i srednjih preduzeća danas	18
1.1. Razvojne inicijative MSP u BiH i Republici Srpskoj	19
1.2. Definisane malog biznisa	20
1.3. Mogući kriteriji definisanja malog preduzeća	20
2. Mala i srednja preduzeća u SAD-a	21
3. Mala i srednja preduzeća u Japanu	26
3.1. Institucije za pomoć malom biznisu u Japanu	31
4. Mala i srednja preduzeća u Evropskoj uniji	32
4.1. Opšti pristup	32
4.2. Osnovna načela jedinstvenog unutrašnjeg tržišta Evropske unije	37
4.3. Asocijacija SME-s	38
4.4. Prednosti	39
4.5. Slabosti	40
4.6. Uzroci propasti preduzeća	41
4.7. Sažetak	42
III ULOGA I ZNAČAJ MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U TRŽIŠNE PRIVREDE	43
1. Program mjera za razvoj malih, srednjih i porodičnih preduzeća	43
2. Utvrđivanje politike razvoja malih srednjih i porodičnih preduzeća	45
2.1. Opšti uslovi državnog stimulisanja razvoja malih, srednjih i porodičnih preduzeća	46
2.2. Međunarodni odnosi i regionalna saradnja	46
2.3. Socijalna situacija	47
2.4. Pitanja radne snage	47
2.5. Pitanja integriteta	47
2.6. Zaštita okoline	48

IV MODEL ORGANIZOVANJA KOMPANIJA	49
1. Vrste institucionalnih oblika organizovanja kompanija	49
1.1. Trgovačka radnja	49
1.2. Ortačko društvo	49
1.3. Komanditno društvo	50
1.4. Akcionarsko društvo	50
1.5. Društvo sa ograničenom odgovornošću	50
2. Porodično preduzeće	51
3. Ostali pravni oblici preduzeća	51
3.1. Koncern	51
3.2. Kartel	51
3.3. Trust	52
3.4. Konzorcijum	52
V RAZVOJNE INICIJATIVE MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA	53
1. Mogućnosti razvoja malih i srednjih preduzeća	53
2. Izazovi razvoja malih i srednjih preduzeća	54
3. Kreditne povoljnosti	54
VI KREIRANJE MODELA OPORAVKA PREDUZEĆA U KRIZI	56
1. Faze oporavka preduzeća u krizi	56
2. Elementi strategije preduzeća u krizi	57
3. Simptomi i uzročnici krize firme	59
4. Postupak psihološkog oporavka preduzeća u krizi	62
5. Ekonomija znanja ili nova ekonomija	63
6. Tranzicija	66
7. Kriza	69
8. Haos	71
9. Promjene u životnom vijeku preduzeća	72
10. Menadžerski problem	74
11. Osnovne grupe razvojnih promjena na nivou i unutar preduzeća	75
12. Razvojni (inovativni) kapacitet preduzeća	76
13. Preduzeće visokih performansi	77
VII INFORMACIONO KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE (IKT)	78
1. IKT u malim i srednjim preduzećima	78
2. Očekivani rezultati	81
3. Koraci i aktivnosti	82
4. Kritični faktori	86

VIII SWOT ANALIZA	87
1.Prijetnje – Threats	87
2.Prilike – Opportunities	88
3.Slabosti - Weaknesses	88
4.Snage – Strengths.....	89
5.Monitoring sprovođenja Strategije razvoja MSP u RS za period 2006.-2010.godine	89
6.Programi podsticaja Rasvoja MSP	90
6.1.Jaćanje finansijske podrške MSP i preduzetništva – programi:.....	90
6.2.Ubrzanje postupka i smanjenje troškova registracije poslovnih subjekata – programi:	90
6.3.Smanjenje fiskalnog opterećenja i poreska politika ka MSP – programi:.....	91
6.4.Jaćanje institucionalne podrške razvoja MSP – programi:	91
6.5.Stvaranje i razvoj preduzetničke infrastrukture	91
6.6.Partnerstvo i klasterizacija MSP	91
6.7.Obrazovanje i konsalting za preduzetnike	92
6.8.Jaćanje inovacijske i tehnološke konkurentnosti MSP	92
6.9.Jaćanje uloge informaciono-komunikacionih tehnologija u razvoju MSP	92
6.10.Internacionalizacija MSP	92
 IX LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ NA BALKANU	
BOSNA I SRBIJA (LEDIB)	94
1.Uvod i objašnjenje	94
2.Šanse	94
3.Poslovni razvoj	95
4.Istraživanje i praćenje (monitoring).....	95
5.Razvojni cilj LEDIB programa	96
6.Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja	96
7.Učešće institucija i ciljnih grupa	97
8.Jaćanje usluga lokalnog poslovnog razvitka.....	97
9.Pristup unapređenju tržišnog razvitka	97
10.Korporativna društvena odgovornost.....	98
11.Promovisanje dostupnih sredstava za MSP	99
12.Siva ekonomija mala i srednja preduzeća	100
12.1.Saradnja malih i srednjih preduzeća sa velikim preduzećima	102
12.2.Korporacije	102
12.3.Predmetna specijalizacija	104
12.4.Klasteri – umrežavanje MSP kao nova šansa za integracije i ulazak srpskih MSP na evropsko i svjetsko tržište	105
12.5.Stečajno pravo	106
12.6.Mjere sprečavanja prestanka rada preduzeća	107

12.7. Stečaj	108
12.8. Likvidacija	110

X STRATEGIJA RAZVOJA MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U REPUBLICI SRPSKOJ

1. Uvodne napomene	112
1.1. Mala i srednja preduzeća – definicija i značaj	113
1.2. Makroekonomski ambijent u kojem posluju MSP u RS	115
2. Analiza stanja MSP u Republici Srpskoj	122
2.1. Struktura MSP i preduzetnika u Republici Srpskoj	122
2.2. Analiza institucionalne podrške MSP-u	125
2.3. Analiza finansijske podrške MSP-u	134
2.3.1. Podrška javnog sektora	134
2.3.2. Finansijska ponuda komercijalnih banaka	135
2.3.3. Finansijska ponuda mikrokreditnih organizacija	137
2.3.4. Finansijska ponuda lizing kuća	137
3. Identifikacija prepreka za razvoj MSP u RS	138
3.1. Administrativno - pravne prepreke	138
3.2. Ekonomske prepreke	140
3.3. Društveno- političke i kadrovske prepreke	145
3.4. Demografsko-sociološke prepreke	146
3.5. Prepreke karakteristične za regionalni razvoj	146
3.6. Ostale prepreke	148
4. Identifikacija potencijala za razvoj MSP u RS	148
4.1. Prirodni resursi	148
4.1.1. Poljoprivredno zemljište	149
4.1.2. Šumski resursi	150
4.1.3. Vodni potencijal	152
4.1.4. Prirodne ljepote i ostali turistički potencijali	152
4.2. Geostrateški potencijali	153
4.3. Demografski potencijali	153
4.4. Tržišni potencijali	156
4.5. Privredna tradicija	158
4.6. Potencijali ključnih privrednih djelatnosti	158
4.7. Razvojni potencijali ruralnih područja	164
5. SWOT analiza	165
6. Strateški ciljevi i podsticajne mjere za MSP u RS za period 2006. - 2010. godina	167
6.1. Vizija razvoja i strateški ciljevi	167
6.2. Operativni ciljevi	168
6.2.1. Jačanje finansijske podrške MSP i preduzetništva	168
6.2.2. Ubrzanje postupka i smanjenje troškova registracije poslovnih subjekata	169
6.2.3. Smanjenje fiskalnog opterećenja i poreska politika ka MSP	170
6.2.4. Jačanje institucionalne podrške razvoja MSP	170
6.2.5. Stvaranje i razvoj preduzetničke infrastrukture	171

6.2.6. Partnerstvo i klasterizacija MSP	171
6.2.7. Obrazovanje preduzetnika	172
6.2.7.1. Srednješkolosko stručno obrazovanje	172
6.2.7.2. Visokoškolsko obrazovanje	173
6.2.7.3. Neformalno obrazovanje i sticanje vještina	174
6.2.8. Jačanje inovacijske i tehnološke konkurentnosti MSP	174
6.2.9. Jačanje uloge informaciono-komunikacionih tehnologija u razvoju MSP	175
6.2.10. Internacionalizacija MSP, strane investicije i dijaspora	176
6.2.11. Integrisanje principa polova u razvoju MSP sa posebnim naglaskom na jačanje ženskog preduzetništva	177
6.3. Programi podsticaja razvoja MSP za period 2006. - 2010. godina	178
7. Monitoring sprovođenja strategije razvoja MSP u RS za period 2006.-2010. godina	189

XI ANALIZA REPROCELINA DRVETA U FUNKCIJI PRIVREDNOG RAZVOJA OPŠTINE KNŽEVO – DOKAZNO ISTRAŽIVANJE	190
1. Šume kao prirodno bogatstvo i njeno iskorištenje	190
2. Geografske, klimatske i geološke karakteristike šumskoprivrednog područja	191
3. Kategorije šuma	191
3.1. Šire kategorije šuma	191
3.2. Uže kategorije šuma	192
3.3. Uređajne jedinice	192
3.4. Planirani obim sječa po širim kategorijama	193
3.5. Proizvodnja šumskih drvnih sortimenata na šumskoprivrednom području	194
4. Stanje i analiza postojeće prerade drvene mase	194
4.1. Analiza ambijenta (okruženja)	194
4.2. Društveno-politički ambijent	194
5. Analiza postojeće prerade drveta	197
5.1. Obim i uslovi poslovanja šumskog gazdinstva	197
5.2. Faze prerade drveta	197
5.3. Značajniji prerađivači drveta	198
5.4. Kategorije proizvoda po fazama prerade	200
5.5. Poslovna saradnja ŠG "Čemernica" sa prerađivačima drveta na području opština Kneževo	201
5.6. Zaposlenost radnika u šumarstvu i drvoprerađi	202
5.7. Ocjena postojeće situacije	203
6. Mogućnosti efikasnijeg iskorištenja drvene mase	204
6.1. Efikasnost privrede kao cjeline	204
6.2. Mogućnosti i pogodnosti za razvoj drvoprivrede u Kneževu	206
7. Radnje koje treba preduzeti da bi se poboljšala prrada drveta u Kneževu	209
7.1. Razvoj opštine na principu LER-a	209
7.2. Prestrukturiranje i revitalizacija postojećih kapaciteta za preradu drveta	212

UVOD 213

XII ZAKLJUČAK 213

LITERATURA 216